# GAZETA POLSKA

Prenumerata w miéjscu kwartał nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4. Ner pojedynczy gr.

N^RO 232.

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 31 Sierpnia 1829 roku w Poniedziałek.

## WIADOMOSCI HANDLOWE.

WARSZAWA. — Na ostatnich targach płacono: Pszenicę 20 do 25, żyto 9 do 11, jęczmień 8 do 9, owies 5 do 6 złp. za korzec.

---

AMSZTERDAM, — *Dnia 22 sierpnia.* — I wczorajszego dnia był odbyt na pszenicę po cenie nieco podwyższonéj. Żyta kupowano dosyć po cenie zwyczajnéj. Jęczmień bez odmiany. Owies miał skory pokup po cenie o 10 Fl. droższéj. Szukano także i tatarki. — W ogólności płacono: Pszenicę polską 128-funtową białą po 395 Fl., pośledniejszą 129-funtową takąż po 390 do 392 Fl., wysokopstrokatą 127-funtową po 362, takąż 125 fnt. po 360 Fl. czerwoną 130-fnt. gdańską po 355 Fl. (po 44 złp. za korzec). — Żyto 116 do 122-fnt. pruskie, po 160 do 176 Fl. (po $19\frac{5}{6}$ do $21\frac{5}{6}$ złp. za korzec). — Jęczmień 119-fnt. litewski po 160 Fl., inne gatunki po 138, 140 do 152 Fl. — Owies 64 do 65-fnt. na obrok po 74 Fl., drobny 84-fnt. po 121 Fl. — Tatarka 120-fnt. po 140 Fl.

---

## WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

### KRÓLESTWO POLSKIE.

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy.* Stósownie do reskryptu kommissji rządowéj spraw wewnętrznych i policji z dnia 28 b. m. Nr. 1862, zawiadamia: iż licytacja publiczna in minus na dostawę czyszczonego oleju do oświecenia ulic i placów publicznych miasta Warszawy, obwieszczeniem urzędu municypalnego z dnia 12 b. m. Nr. 902 na dzień 31 b. m. ogłoszona, do dnia 10 września r. b. odłożoną została. Wzywa więc konkurentów chęć podjęcia się dostawy oleju czyszczonego mających, aby w dniu powyższym o godzinie 2 z południa w biórze urzędu municypalnego zaopatrzeni w vadjum złp. 6000 znajdować się chcieli. — Działo się w Warszawie dnia 29 sierpnia 1829 r. — Vice prezydent *Lubowidzki.* — Sekr. jeneralny *Jahołkowski.*

— *Dziekan wydziału lekarskiego królewskiego uniwersytetu.* — Podaje do wiadomości: iż nowy kurs sztuki położniczéj dla kobiét, rozpocznie się dnia 19 września r. b. Dla zamierzających poświęcić się téj nauce, zapis trwać będzie od dnia 13 do 15 tychże miesiąca i roku, o godzinie 8éj rannéj w instytucie położniczym. Każda z osób chcących być przyjętą w poczet uczennic, obowiązana jest złożyć przy zapisie od miejscowéj władzy, świadectwo dobrych obyczajów, umiéć przynajmniéj dobrze czytać po polsku, i nieliczyć nad lat 30 skończonych wieku. Na koszt rządowy kobiety brzemienne, lub dzieci przy sobie chowające, do instytutu przyjętemi nie będą. — W Warszawie dnia 28 sierpnia 1829 r. — Dr. *Roliński.* — S. U. *Brodziński.*

-- *Obwieszczenie spadkowe* -- Z powodu śmierci Eufemij z
Potkańskich Horochowéj, wdniu 11 listop. 1827 r. nastąpio-
néj, właścicielki połowy kapitału sto tysięcy złotych pol-
skich na dobrach Blizin w powiecie Szydłowskim poło-
żonych zabezpieczonego, w wykazie hypotecznym tychże
dóbr w dziale IV pod pozycją 2 umieszczonego; i poło-
wy podobnegoż kapitału sto tysięcy złotych polskich na
wsi Kaliszany przyległości głównych dóbr Smiłowa w po-
wiecie i województwie sandomierskiém położonych, zabez-
pieczonego, w wykazie hypotecznym głównych dóbr Smi-
łowa pod pozycją 5tą działu IV umieszczonego; toczy się po-
stępowanie spadkowe, w porządku przeto przepisania ty-
tułu własności tego spadku, komu z prawa należeć okaże
się, roczny termin na dzień 15 grudnia 1829 roku go-
dzinę 9tą ranną oznaczony został, na któren wszyscy pra-
wo własności lub pretensje mieć mogący, wzywają się, aby
w pomienionym dniu w kancellarji ziemiańskiéj woiewodz-
stwa sandomierskiego przed podpisanym regentem pod
ostrością prekluzyj prawem zapowiedzianéj stawili, i z pra-
wami sobie służącemi popisywali się. -- Radom dnia 23
października 1828 r. -- Tomasz *Hassman.* R. K. Z. W. S.



---

### Wiadomości Warszawskie.

— Odebrano tu wiadomość, że JW. JX. Prymas królestwa, u wód zagranicznych powtornie zachorował.

— Rada administracyjna Królestwa, potwierdziła na zasadzie prawa, zapis testamantowy Marianny z Kempistych Topolskiéj wdowy, jak następuje: — Dla kościoła w Siemkowicach Złp. 3000; Dla kościoła w Ossyakowie tyleż.

— Kommissja województwa Mazowieckiego, ogłosiła licy-

tację d. 25 b. m. w Bolimowie odbyć się mającą, na wieczystą dzierżawę łąk Kąty i Kramarzyska zwanych, do gminy miasta Bolimowa należących.

— Gazety petersburgskie umieściły wypis z działań drugiéj armji do dnia 24 lipca v. s. (5 sierpnia) przez jenerała kwatermistrza Berga przesłany. Główna kwatera armji dnia 21 lipca (4 sierp). była w Aidos. Jenerał porucznik Rüdiger doniosł, że w Jambolie po odstąpieniu nieprzyjacioł, znaleziono 350 tysięcy karabinowych ładunków, 39,050 pudów sucharów, znaczny zapas przenicy mąki i wiele bydła.

— W dniu jutrzejszym o godzinie 10 rano, odbędzie się w sali giełdowéj instalacja kommissji umorzenia długu krajowego, mianowanéj dekretem N. Pana z d. 24 czerwca r. b. Poczem Bank Polski zda sprawę z czynności swoich do d. 1 stycznia r. b., pod przewodnictwem ministra prezydującego w kommissji rządowéj przychodów i skarbu i w obec zainstalowanéj kommissji umorzenia, oraz radców handlowych.

— Donoszą z Gąbina pod d. 15 sierpnia: Najstarsi ludzie nie pamiętają tak okropnéj burzy, jakiéj my doświadczyli zeszłéj nocy. Pięć, lub sześć chmur zeszło się w nocy z rozmaitych stron i groziło miastu przez dwie godziny śród nieustannych piorunów zupełném zniszczeniem. Piorun zapalił magazyn z sianem, słomą, zbożem i drzewem, a pożar obok okropnych błyskawic i burzy sprawiał widok nadzwyczajny. W końcu spuściły się na ziemię 3 ogniste kule i gdy padając pękły, rozświeciły cały północny widokrąg.

AMERYKA. — W dniu 4 lipca jako w rocznicę niepodległości Zjednoczonych krajów, położono w Filadelfji węgielny kamień do nowego gmachu menniczego. W tymże dniu położono kamień węgielny w bliskości Baltimore do mostu na rzece Patapseo, który łączyć będzie koleje żelazne na drodze między Baltimore i Ohjo. Koleje te założono na dniu 4 lipca roku zeszłego, a w téj chwili pracuje około nich 2,476 ludzi.

— W mieście Connecticut przekonał się ktoś, że mieszanina miałko utłuczonego imbieru i cukru w równych ilościach, czyni najgorszą wodę zdatną do picia.

— Podług urzędowego rapportu ludność w 28 Rzeczach pospolitych, należących do federacji Zjednoczonych Krajów Ameryki północnéj, jest następująca:

| | mil kw. angiel. | ludność. |
|---|---|---|
| Wirginja | 64,000 | 1,180.000 |
| Missuri | 61,000 | 130,000 |
| Georgja | 58,000 | 410,000 |
| Illinois | 56,000 | 130,000 |
| Florida | 54,000 | 40,000 |
| Alabama | 53,000 | 380,000 |
| Luisiania | 49,000 | 300,000 |
| Mississipi | 46,323 | 130,000 |
| Nowy Jork | 46,000 | 2,000.000 |
| Arkansas | 45,309 | 35,000 |
| Pensylwanja | 44,950 | 1,390,000 |
| Północna Karolina | 43,800 | 720,000 |
| Tennesee | 41,300 | 600,000 |
| Kentucky | 39,000 | 650,000 |
| Michigan | 39,000 | 35,000 |
| Ohio | 38,000 | 1,000.000 |
| Indjana | 35,000 | 400,000 |
| Maine | 32,000 | 420,000 |
| Południowa Karolina | 30,080 | 600,000 |
| Maryland | 10,800 | 450,000 |
| Vermont | 10,212 | 280,000 |
| Nowy Hampshire | 9,280 | 300,000 |
| Massachussets | 7,800 | 580,000 |
| Nowy Jersey | 6,000 | 300,000 |
| Konnecticut | 4,674 | 290,000 |
| Delaware | 2,062 | 80,000 |
| Rhode Island | 1,360 | 96,000 |
| Obwód Kolumbji | 100 | 50,000 |

Razem wynosi ludność Zjednoczonych Krajów Ameryki północnéj 13,000,000.

ANGLJA. — *Z Londynu d. 14 sierpnia.* — Zeszłego czwartku przybył do Dover ajent francuzki, P. Valette, sekretarz prywatny xięcia Polignaca. Były szef cudzoziemskiéj policji w Londynie, P. Cooper czekał na niego i obadwa pojechali natychmiast do Londynu. Po przyjeździe ich odbyły się częste konferencje między X. Wellingtonem i francuzkim sprawującym interesa, panem Roth, a posiedzenia w admiralicji i biórze zagraniczném trwają nieustannie. Zmiana ministrów w Paryżu sprawiła tu ruch nadzwyczajny. Po przybyciu owego ajenta francuzkiego, posłano urzędnika z marynarki, Ryszarda Bellei, gońcem do Malty i Korfu, a urzędnika z bióra spraw zagranicznych, Ritwell, do Paryża. Z urzędu wojennego posłano rozkazy do officerów, bawiących za urlopem na stałym lądzie, ażeby w krótkim terminie do Anglji powracali. Mennica od niejakiego czasu nieczynna, otrzymała rozkaz odbicia znacznéj summy szufrynów. Rząd zakupił wszystkie zapasy saletry, jakie się znajdowały w składach kompanji wschodnio-indyjskiéj, i cena tego artykułu poszła w górę. Spekulanci mówią, że w portach morza Baltyckiego kazano kupować znaczne partje zboża. Mówią o powszechnym naborze majtków; w marynarce widać wielką czynność, a załogi w Hall, Plymouth, Portland i Jarmouth, otrzymały rozkaz skoncentrowania się w Portsmouth.

— Cesarzowa brazylska dziś spodziewana w Plymouth. Odjazd królowy Donna Marji został na późniéj odłożony. Sprzeciwił mu się hr. Palmella utrzymując, że jéj nieobecność osłabiłaby ducha jéj przychylnych i mogłaby stać się przyczyną upadku Tercejry. Między hr. Barbacena a innymi ajentami brazylskiemi, odbędzie się jeszcze w téj mierze wspólne naradzenie.

— Parlament odroczony został do dnia 15 października.

— Donoszą z Giberaltaru, że dwa okręty austrjackie strzelały do pewnéj wsi marokańskiéj na wschód cieśniny morskiéj położonéj. W wiosce Arzyla którą zapalili, zburzyli meczet i synagogę.

— W kilku hrabstwach wybierano majtków. Słychać o przygotowaniu 12 okrętów linjowych, 15 fregat i 20 statków wojennych, które na dzień 15 przyszłego miesiąca, mają być gotowe do żeglugi. W Chatham, Plymouth i Portsmouth, zakładano magazyny z potrzebami wszelkiego rodzaju.

— Admirał Malcolm doniosł, że rossyjski admirał złożył mu dostateczne dowody zatrzymania angielskiego okrętu *Mary* przed Dardanelami. Okręt ten miał fałszywe papiery i wcale inny ładunek a nie ten jaki jego paszport wskazywał.

— Na postumencie posągu który ojcu swemu król wystawić każe, i już do niego kamień węgielny położył, będzie

następujący napis: *"Georgio Tertio, Patri Optimo, Georgius Rex.,,*

-- W Bedford sporządził ktoś machinę parową tylko dwa łóty ważącą. Cylinder ma ⅜ linji średnicy, a ruch jéj i działanie jest tak dokładny, jak w największéj machinie.

-- Dnia wczorajszego mówiono na giełdzie, że mocarstwa postanowiły przepisać warunki sułtanowi, które będą mu narzucone czy zechce je przyjąć lub nie. Mówiono także iż rząd angielski nie ustąpi w niczém tureckiemu, z warunków tyczących się Grecji.

FRANCJA -- *Z Paryża dnia* 18 *sierpnia* -- Gazeta Francji, utrzymuje teraz, że Francja nie chce rewolucji, tylko Burbonów i ustawę.

-- Taż gazeta zbija wiadomość udzieloną przez dziennik narad, jakoby Panu Wiktorowi Hugo ofiarowano pensję 6000 fr. uczony ten pobiera od dawna 2000 fr. z ministerjum spraw wewnętrnych i drugą pensję z jeneralnéj intendentury domu królewskiego. Nieprzyjął tylko podwyższenia téj pensji.

-- Wszystkie oppozycyjne gazety, mówią z wielkim rozjątrzeniem przeciwko mianowaniu pana Mangin prefektem policji w Paryżu. P. Mangin będąc jeneralnym prokuratorem przy sądzie w Poitiers, prowadził proces przeciwko jenerałowi Berton, i w nioskach swoich nazwał spólnikami jego, panów Lafitte, B. Constant, Lafayetta, Foy, Keratrego i innych. W owczasowéj izbie deputowanych żądał z tego powodu pan St. Aulaire ukarania pana Mangin, a pan Lafitte nazwał go z mównicy opatrzycielem szafotu.

-- Do Dijon przybył z Syberji teraz dopiero podoficer dawnéj armji francuzkiéj, wzięty w niewolę 1812 roku.

-- W Tulonie robiono doświadczenia z mozdzierzami, i przekonano się, że można z nich zburzyć takie miasto jak jest Algier, sięgają bowiem 1200 do 1400 sążni, a w takiéj odległości nie maszczego obawiać się baterji nieprzyjacielskich, chociażby te na 200 lub 300 sążni przed miastem usypane były.

-- Do Hawre przybyło trzech Egipcjan i jeden Francuz w służbie Mehemeta-Ali zostający, dla zwiedzenia tameczsnych zakładów marynarki francuzkiéj; rząd wydał polecenie aby im wszystko pokazywano i objaśniono. Z Hawru udadzą się do Lill. Trzéj Egipcjanie mówią bardzo płynnie po francuzku.

-- Pan Eynard z Londynu potwierdził odkrycie ważne dla nauk przemysłowych, że w żelazie i stali, znajduje się krzemionka.

-- Do stolicy ściągają nie które oddziały wojska które w bliższych okolicach stały na leżach.

-- Dla pana Vatismenil będzie wybity medal.

-- Od dni kilku zachodzą częste bijatyki między żołnierzami 15 pułku lekkiéj piechoty a granadjerami gwardji królewskiéj. Dnia 17 t. m. zebrało się z jednéj i drugiéj strony niemało żołnierzy gotowych do walki, ale policja rozpędziła ich, i kilku aresztowano.

-- Donoszą z Neapolu pod d. 2 b. m., że król neapolitański przychilił się aby Gallottego odesłano napowrót do Korsyki, z zastrzeżeniem, aby nigdy do kraju niewracał. Mówią, że podczas nieobecności króla, xiąże Salerno zastępować go będzie.

HISZPANJA. — *Z Madrytu dnia* 6 *Sierpnia*— Dowiadujemy się przez okręt francuzki który z Hawanny do Ferrolu zawinął, że wyprawa nasza wypłynęła już do Campeche.

—W Arragonji panuje wielkie zrażenie i obawa powszechna. Jeden z adjutantów hrabiego d'Espanna jeździ po kraju z listą proskrypcyjną i więzi obywatelów bez dalszego przekonania się ażali są winni lub nie.

NIEMCY— Na giełdzie frankfortskiéj, panowało d. 20 sierpnia nadzwyczajne poruszenie, z powodu rozmaitych wieści, które nawzajem krzyżowały się. Między innemi mówiono: że przybył kurjer z wiadomością o wzięciu Stambułu przez Rossjan, bo flotta rossyjska przed nadejściem wojska lądowego stanęła przed tą stolicą; to znowu: że odebrano listy z Amszterdamu, które donosiły o śpiesznem odpłynięciu flotty angielskiéj na śródziemne morze. Jakkolwiek były to bezzasadne wieści, sprawiły jednak niemałe spadnięcie papierów publicznych, które powiększyło się, gdy nadbiegły goniec z Paryża przyniósł wiadomości powątpiewające o możności utrzymania pokoju.

— W kraju Nasauskim wydano urządzenie, że duchowni są obowiązani dawać dwie godziny na tydzień, naukę religji w szkołach parafji swoich.

PORTUGALJA. — *Z Lisbony d.* 5 *sierpnia.* — Walka między stronnictwem królowy i większością teraźniéjszych ministrów, staje się coraz żywsza. Po rozdawano suplliki rozmaitego stanu ludziom aby je Don Miguelowi podały, a w nich wystawiono niebezpieczeństwa, na jakie jest kraj narażony, jeżeli tacy jakimi są Motos i Viega na urzędach ministrów utrzymani będą, ponieważ są oni w tajemnych związkach z konstitucjonistami. Gromada chłopów zebrała się niedawno pod oknami pałacu Queluz, domagając się zrzucenia rzeczonych ministrów. Dniem piérwéj, przylepiono w nocy na murach pałacu odezwę, a intendent policji otrzymał od królowy list następującéj treści: „Dowiedziawszy się że ma być wydane postanowienie, dozwalające nieprzyjaciołom ołtarza chwytać tych ktorzyby ich obrażali; uwiadomiam WPana, że wszystko cokolwiek uczynisz dla poniżenia godności prawych rojalistów (ochotników i t. p.), ściągnie na siebie moje niekontentowanie i naganę." Odezwa o któréj wspomnieliśmy jest pełna złorzeczeń i złym stylem pisana. Przemawia ona do Portugalczyków jako prawych katolików, którzy tron króla utwierdzili, i zapewnia ich, że król otoczony jest wolnymi mularzami, nieprzyjaciołmi ołtarza i t. p. Tę odezwę zdarto dość wcześnie, tak, że jéj prawie nikt nie czytał.

— Nieporozumienia w rodzinie królewskiéj, a mianowicie między Don Miguelem i jego siostrami, trwają bez przerwy.

— Odebrano tu wiadomość o niejedności panującéj między wojskiem blokującém Tercejrę.

TURCJA. — *Korrespondent Hamburgski donosi z Carogrodu pod d.* 1. *sierpnia.* — „Rossjanie przeszli aż do Aidos, a jeden oddział ich wojska połączył się z osadą w Sisopolis będącą. Ta niespodziana wiadomość sprawiła tu powszechne wrażenie, a na przedmieściu Pera nawet obawę, iż związki pocztowe z Belgradem i Wiedniem mogą być wkrótce zerwane, i dla tego trzeba nowe ze Smyrną i Saloniką otworzyć. Posłowie angielski i francuzki usiłują nakłonić Reis-Elendego do przyjęcia podanych Porcie propozycji. Dotychczas jednak nadaremnie bo Rejs-Efendy zapewnił ich, że Porta tylko na zasadzie traktatu istnącego z Rossją, może do negonacji przystąpić. W skutku więc tego Pan Gordon, przez wzgląd na teraźniejszy stan rzeczy, rozkazał angielskiemu okrętowi wojennemu na Bosforze stojącemu, udać się do Pera, dl

obrony angielskich własności, wrazie nie przewidzianych wypadków. Negocjacje posłów z Reis-Efendym we względzie pokoju z Grecją, zostają w dawnym stanie. Ostatni przeczytał w czasie narady odbytéj w d. 9 z. m. projekt do hatiszeryfu sułtańskiego, którym Porta przyznaje poddanym Peloponezu pewne przywileje. Posłowie przyjęli wprawdzie kopję tego hatiszerifu, oświadczyli jednak, że tego za odpowiedź uważać nie mogą, i zostawili 8 dni czasu aby im Reis-Efendy inną odpowiedź udzielił. Po upłynieniu 8 dni nastąpiły ze strony Reis-Efendego nowe protestacje, z tym za każdą razą powtarzanym dodatkiem: że Porta nie może, nie chce i nie zezwoli nigdy na podobne wszystkich praw naruszenie. WPera mniemają powszechnie, że negocjacje te nie zrządzą upragnionego rezultatu, jeżeliby zwycięzkie posuwanie się Rossjan nie miało uczynić powolniejszym sułtana, niezmiernie na Greków rozjątrzonego.

— Kurjer Smyrneński donosi z Syrji, że i w téj prowincji nastąpi przywrócenie francuzkich i angielskich konsulów.

WOŁOSZCZYZNA. — Jenerał Geismar udał się z Krajowy do obozu przy Sadowan, aby działania swoje stanowczo rozpoczął.

— Donoszą z Jass pod d. 4 Sierpnia: „We względzie morowej zarazy, już zupełnie spokojni jesteśmy, a czynności nasze rozpoczęły się na nowo.„

## WIADOMOSCI NAUKOWE.

*Rapport et recherches sur les procés et jugemens relatifs aux animaux. Par M. Berriat-Saint-Prix.* — 1829.

Pod takim tytułem wyszło dziełko u xięgarza Seligue w Paryżu obejmujące zdanie sprawy; czytane na posiedzeniu królewskiego towarzystwa miłośników starożytności francuzkich.

Wiadomo, że w dawniejszych czasach, nie tylko we Francji ale i w Niemczech, robiono formalne processa szkodliwym zwierzom, psotnemu robactwu i t. d., oraz że w miarę ich szkodliwości i przewinienia, jedne karcono, inne śmiercią karano. Slady podobnéj słabości umysłu ludzkiego, znajdują się w dawych *Consilia Chassonaei*, między któremi jest jedno *ubi tractatur quaestio illa de suppliciis animalium insectorum*. Teraz niezmordowany w swych poszukiwaniach pan Berriat-Saint-Prix, wynalazł świeżo w archiwach sądowych, nowe téj prawdy dowody. Powiada on, że jeżeli szkodliwe zwierzęta karane być miały, sprawę przeciwko nim wytaczano do sądów właściwych, przyczém postępowano z całą formalnością, to jest wydawano zapozwy, ustanawiano obrońców którym wolno było używać wszelkich prawnych wybiegów, słuchano świadków etc., i dopiéro wyroki ferowano. Wykonanie wyroku następowało zawsze po upływie pewnego terminu, mając wzgląd na potrzeby miejscowe, na chorobę zwierząt i t. p., aby osądzone, z publicznego użycia i targu stosownie do okoliczności miejscowych, usunięte były. Czasem oznaczono tylko pewien obwód w którym wolno im było zostawać. Te, które na śmierć skazano, ubierano częstokroć w suknie ludzkie i dopiero wyrok spełniono.

Autor dołączył przy dziełku swojém wykaz, obejmujący 92 takich wyroków w Niemczech i Francji zapadłych, z których 2 wydawano w wieku jedynastym, 1 w trzynastym, 4 w czternastym, 13 w piętnastym, 25 w szesnastym, 37 w siedmnastym, a 1 już w ośmnastym wieku, to jest roku 1741 w mieście Poitou. Przytaczamy z nich jeden najkrótszy, wydany na Prosiaka za zabicie dziecka w tych słowach: —

„*Le Lundi 18 avril 1499. Veu le procès criminel faict par-devant nous à la requete du procureur etc. à l'encontre de Jehan Delalande et sa femme, prisonniers ès-prisons de céans, pour raison de la mort advenue à la personne d'une jeune enfant, nommée Gilon, agée de un an et demi ou environ; la quelle enfant avoit été baillée à nourrice par sa mére: l'edict meurtre advenu et commis par un pourceau de l'aage de trois mois ou environ, aulxdits Delalande et sa femme appartenant; les confessions des dicts Delalande et sa femme; les informations par nous et le greffier de la dite jurisdiction faictes; à la requet dudict procureur; le tout veu et eu sur ce conseil aulx saiges, le dit Jehan Delalande et sa femme, avons condampnés et condampnons en l'amende envers justice de dix-huit Franz, qu'il a convenus pour ce faire, tel que de raison, et à tenir prison jus'qu'à plein payement et satisfaction d'iceulx. Et en tant que touche ledict pourceau, pour les causes contenues et établies audict procés, nous le avons condampne et condampnons a être pendu et executé par justice, en la jurisdiction de mes dicts seigneurs, par notre sentence definitive et a droit. Donné sous le contrescel aux causes dudict baillage, les an et jour que susdicts. Signé C. Briseg avec paraphe.*

Toż samo po polsku.

W poniedziałek, 18 kwietnia 1499 roku. Rozważywszy proces kryminalny wytoczony przed nami na zaskarzenie prokuratora etc.etc. przeciwko Janowi Delalande i jego żonie, osadzonych w tameczném więzieniu z przyczyny śmierci wydarzonéj na osobie młodego dziecięcia nazwiskiém Gilon, półtora roku wieku mniéj więcéj mającego; które to dziecie było oddane na mamki przez matkę swoją; wspomnione morderstwo nastąpiło i było dokonane przez prosie około trzech miesięcy mniéj więcéj mające, do wspomnionych Delalanda i żony jego należące; po dopełnionéj spowiedzi rzeczonego Delalande i jego żony; po wyprowadzoném śledztwie przez nas i przez pisarza tejże jurisdyki; na żądanie rzeczonego pisarza, rozważywszy i zaciągnąwszy zdania biegłych; wspomnionego pana Delalanda i żonę jego, skazaliśmy i skazujemy na zapłacenie do skrzynki sądowéj kary ośmnaście franków, na czém tenże poprzestał, jak niemniéj na zatrzymanie go w więzieniu aż do zupełnéj wypłaty i zaspokojenia. — Co się tycze wspomnionego prosiaka, z przyczyn objętych i ustanowionych w tymże procesie, skazaliśmy go i skazujemy na szubienicę, mieć chcąc, aby wyrok ten w naszéj juryzdykcji został wykonany przez władzę sprawiedliwości, mocą niniejszego ostatecznego wyrzeczenia. Dano pod pieczęcią sądu tejże gminy dnia i roku jak wyżéj. Podpisano parafem. C. Briseg.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR POLSKI. Dziś komedja: *Niezgody Domowe.* Nastąpi na żądanie komedjo-opera: *Mucius z Częstochowy* czyli *Przypadek na Kleparzu w Krakowie.* Zakończy parodja z tragedji: *Cyd.*

— Sztukmistrz Bosko, w namiocie za Krasińskim ogrodem.

*W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO I KOMP. PRZY ULICY ŻABIÉJ Nro. 472*